

EBA/GL/2016/05

07/11/2016

Retningslinjer

for kommunikation mellem de kompetente myndigheder, der fører tilsyn med kreditinstitutter, og den eller de revisorer og det eller de revisionsfirmaer, der udfører den lovpligtige revision af kreditinstitutterne

1. Compliance- og indberetningsforpligtelser

Status for disse retningslinjer

1. Dette dokument indeholder retningslinjer, der er udstedt i henhold til artikel 16 i forordning (EU) nr. 1093/2010¹. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder og finansielle institutioner bestræbe sig på at efterleve disse retningslinjer bedst muligt.
2. Retningslinjerne afspejler EBA's syn på passende tilsynspraksis inden for det europæiske finanstilsynssystem eller på, hvordan EU-retten bør anvendes inden for et bestemt område. De kompetente myndigheder, som er omhandlet i artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1093/2010, og som er omfattet af retningslinjerne, bør efterleve disse ved i fornødent omfang at indarbejde dem i deres praksis (f.eks. ved at ændre deres retlige rammer eller deres tilsynsprocesser), også hvor retningslinjerne primært er rettet mod institutioner.

Indberetningskrav

3. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder senest den 09.01.2017 underrette EBA om, hvorvidt de efterlever eller agter at efterleve disse retningslinjer, eller begrunde en eventuel manglende efterlevelse. Hvis EBA ikke er blevet underrettet inden denne dato, anser EBA de kompetente myndigheder for ikke at efterleve retningslinjerne. Underretninger fremsendes ved hjælp af det skema, der er tilgængeligt på EBA's websted, til compliance@eba.europa.eu med referencen "EBA/GL/2016/05". Underretninger fremsendes af personer med behørig beføjelse til at indberette efterlevelse på vegne af deres kompetente myndigheder. Enhver ændring af status med hensyn til efterlevelse skal også meddeles EBA.
4. Underretninger offentliggøres på EBA's websted i henhold til artikel 16, stk. 3.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 12).

2. Emne, anvendelsesområde, adressater og definitioner

2.1 Emne

- Disse retningslinjer fastlægger i henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning (EU) nr. 537/2014 kravene til at etablere en effektiv dialog mellem på den ene side de kompetente myndigheder, der fører tilsyn med kreditinstitutterne (herefter kaldet henholdsvis "de kompetente myndigheder" og "kreditinstitutterne"), og på den anden side den eller de revisorer og det eller de revisionsfirmaer, der udfører den lovpligtige revision af disse institutter (herefter kaldet "revisorerne").
- Formålet med disse retningslinjer er at formidle opgaven med at føre tilsyn med kreditinstitutterne ved at fremme effektiv kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne.

2.2 Anvendelsesområde

- Disse retningslinjer gælder for kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne, når de henholdsvis fører tilsyn med og udfører den lovpligtige revision af kreditinstitutterne.
- Retningslinjerne omfatter navnlig kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisor eller koncernrevisor (institutspecifik kommunikation som beskrevet i afsnit 5), og kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne som helhed (kollektiv kommunikation som beskrevet i afsnit 6).
- Disse retningslinjer berører ikke revisorens "pligt til at foretage indberetning" beskrevet i artikel 63, stk. 1, i direktiv 2013/36/EU³ og artikel 12, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

2.3 Adressater

- Disse retningslinjer er rettet til kompetente myndigheder defineret i artikel 4, stk. 2, litra i), i forordning (EU) nr. 1093/2010.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 537/2014 af 16. april 2014 om specifikke krav til lovpligtig revision af virksomheder af interesse for offentligheden og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2005/909/EF (EUT L 158 af 27.05.2014, s. 77).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 338).

2.4 Definitioner

11. Medmindre andet er angivet, har de termer, der er anvendt og defineret i direktiv 2006/43/EF⁴, forordning (EU) nr. 537/2014 og direktiv 2013/36/EU, den samme betydning i disse retningslinjer. I disse retningslinjer finder følgende definitioner anvendelse:

Dybtgående kommunikation	Kommunikation foretaget i de tilfælde, der henvises til i punkt 22 og 23, på en hyppigere, mere formaliseret og/eller dokumenteret basis med det formål at opnå yderligere indsigt i et kreditinstitut, når en større tilsynsindsats udføres eller er påkrævet.
Væsentlig information	Information, som er opnået under tilsynet med eller den lovpligtige revision af et kreditinstitut, og som kunne ændre eller have indflydelse på en kompetent myndigheds eller revisors vurdering eller afgørelse, når de baserer udøvelsen af deres respektive opgaver på denne information.
Institutspecifik information	Information, der vedrører et individuelt kreditinstitut.
Branchespecifik information	Information, der vedrører et kreditinstituts branche som helhed eller en del af denne branche.
Sagkyndig person	Person, som arbejder for den kompetente myndighed eller revisoren, og som har den tekniske viden, de færdigheder og den erfaring, der er nødvendig med hensyn til et særligt spørgsmål, som drøftes.
Informeret person	Person, som arbejder for den kompetente myndighed eller revisoren, og som er i besiddelse af tilstrækkelig og ajourført information om risikoprofilen, størrelsen og kompleksiteten af et kreditinstituts aktiviteter med hensyn til et særligt spørgsmål, som drøftes.
Beføjet person	Person, som arbejder for den kompetente myndighed eller revisoren, og som har juridisk beføjelse til at handle på vegne af deres organisation med det formål at udveksle information og om nødvendigt træffe passende beslutninger

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87).

om et særligt spørgsmål, som drøftes.

Tilsynsteamleder

Ansæt hos den kompetente myndighed, der er ansvarlig for tilrettelæggelsen og koordineringen af arbejdet i det tilsynsteam, som er involveret i tilsynet med et kreditinstitut.

Bilateralt møde

Møde mellem den kompetente myndighed og et kreditinstituts revisor.

Trilateralt møde

Møde mellem den kompetente myndighed, revisoren og kreditinstituttet.

3. Gennemførelse

Ikrafttrædelsesdato

12. Disse retningslinjer træder i kraft den 31. marts 2017.

4. Generelle rammer for kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne

13. De kompetente myndigheder og revisorerne er begge ansvarlige for at etablere en effektiv indbyrdes kommunikation i henhold til artikel 12, stk. 2, første afsnit, i forordning (EU) nr. 537/2014.
14. Den kommunikation, der etableres mellem de kompetente myndigheder og revisorerne, skal være åben og konstruktiv og kunne tilpasses uventede udviklinger i fremtiden.
15. De kompetente myndigheder og revisorerne skal indføre passende processer og være opmærksomme på disse for at skabe og sikre en effektiv kommunikation.
16. De kompetente myndigheder og revisorerne skal bidrage til at udvikle en fælles forståelse af deres respektive roller og ansvarsområder.
17. Parterne skal varetage deres respektive ansvarsområder, og den ene part må ikke bruge den anden parts arbejde som erstatning for sit eget arbejde. Det kreditinstitut, der føres tilsyn med, skal forblive den væsentligste kilde til information i forbindelse med parternes arbejde.
18. Effektiv kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne skal lette informationsudvekslingen om kreditinstituttet, som er relevant for de kompetente myndigheders og revisorerens respektive funktioner. Informationsudvekslingen skal tage hensyn til de kompetente myndigheders og revisorerens forskellige ansvarsområder, som udledes i forskelligt omfang og formål i forhold dets funktion.
19. Enhver information, der udveksles i forbindelse med kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne, er underlagt fortrolighedskravene i afdeling II, kapitel 1, afsnit VII, i direktiv 2013/36/EU, og revisorerens videregivelse i god tro af enhver information, der er fremkommet under denne kommunikation, til de kompetente myndigheder, udgør ikke en tilsidesættelse af nogen kontraktlig eller lovmæssig begrænsning af retten til at videregive information i henhold til artikel 12, stk. 3, i forordning (EU) nr. 537/2014.
20. De kompetente myndigheder skal anvende en forholdsmæssig tilgang i deres kommunikation med revisorerne og bruge deres ressourcer effektivt med henblik på at etablere effektiv kommunikation.

21. En forholdsmæssig tilgang til at anvende disse retningslinjer har til formål at tilpasse elementerne i kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne som omhandlet i afsnit 5 og 6 i disse retningslinjer (den udvekslede informations omfang, kommunikationsform, kommunikationsdeltagere, kommunikationens hyppighed og rette tidspunkt for kommunikationen, kommunikation med revisorerne som helhed) med kreditinstituttets størrelse, interne organisation og karakter samt dets aktiviteterets omfang og kompleksitet, således at formålet med disse retningslinjer opnås effektivt.
22. Der skal navnlig ske dybtgående kommunikation med revisorer af kreditinstitutter omhandlet i artikel 131 i direktiv 2013/36/EU (globale systemisk vigtige institutter (G-SII'er)⁵ og andre systemisk vigtige institutter (O-SII'er)⁶) samt andre institutter, der fastlægges af de kompetente myndigheder ud fra en vurdering af kreditinstituttets størrelse og interne organisation samt dets aktiviteterets karakter, omfang og kompleksitet.
23. Endvidere skal de kompetente myndigheder løbende vurdere, hvorvidt det er nødvendigt at anvende dybtgående kommunikation med et kreditinstituts revisor i forbindelse med ad hoc-spørgsmål eller nye spørgsmål, f.eks.:
 - seneste væsentlige resultater fra den tilsynsmæssige vurdering eller den lovpligtige revision
 - seneste udviklinger, der kan ændre risikovurderingen eller den tilsynsindsats, som et kreditinstitut er genstand for
 - en ændring af den revisor, der er udpeget til at foretage den lovpligtige revision af et kreditinstitut (herunder de tilfælde, hvor en ny revisor træder ind på markedet for lovpligtige revisioner af kreditinstitutter)
 - revisorens afskedigelse eller fratreden i løbet af en revisionsopgave.

⁵ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1222/2014 af 8. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder vedrørende den metode, der skal anvendes til identifikation af globale systemisk vigtige institutter og til fastlæggelse af underkategorier af globale systemisk vigtige institutter (EUT L 330 af 15.11.2014, s. 27).

⁶ EBA's retningslinjer vedrørende kriterierne for fastsættelse af betingelserne for anvendelse af artikel 131, stk. 3, i direktiv 2013/36/EU (CRD) i forbindelse med vurderingen af andre systemisk vigtige institutter (O-SII'er) (EBA/GL/2014/10).

5. Kommunikation mellem de kompetente myndigheder og et kreditinstituts revisorer

Den udvekslede informations omfang

Princip 1: Den udvekslede information skal være relevant for begge parter opgaver, idet der tages højde for informationens væsentlighed.

24. De kompetente myndigheder skal i samarbejde med revisorerne identificere de områder af fælles interesse for de kompetente myndigheder og revisorer, hvor udveksling af relevant information kan lette tilsynsopgaven og potentielt have en indvirkning på den lovpligtige revision.
25. Når det overvejes, hvilken information, der skal udveksles, skal der tages behørigt hensyn til informationens væsentlighed, herunder det sandsynlige omfang og den mulige indvirkning på tilsynet og den lovpligtige revision af kreditinstituttet.
26. Den type information, der udveksles, kan være:
 - a. institutspecifik
 - b. branchespecifik
 - c. aktuelle spørgsmål
 - d. nyopståede spørgsmål.
27. Bilaget til disse retningslinjer indeholder en ikke-udtømmende liste over områder og spørgsmål, der kunne være genstand for informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder og revisorerne.
28. For at bidrage til en effektiv kommunikation og informationsudveksling skal de kompetente myndigheder, når det kan lade sig gøre, udarbejde en liste over spørgsmål, der skal drøftes. De kompetente myndigheder skal høre revisorerne om denne listes egnethed, inden kommunikationen finder sted, og opfordre dem til at bidrage til den.

Princip 2: De kompetente myndigheder skal anmode revisorerne om at udveksle information om alle spørgsmål, der er relevante for tilsynet med kreditinstituttet.

29. Den information, der anmodes om, kan omfatte information relateret til de udførte revisionsprocedurer, relevant indhentet revisionsdokumentation og revisorerens konklusioner, når en sådan information efter den kompetente myndigheds mening kan lette udførelsen af tilsynsopgaverne.
30. Relevant information er information og viden, som er opnået under den lovpligtige revision, og som er relateret, men ikke begrænset til følgende områder, der er beskrevet nærmere i bilaget til disse retningslinjer med en ikke-udtømmende liste over spørgsmål under hvert af dem:
- a. kreditinstituttets eksterne miljø og risikoprofil
 - b. virksomhedsledelse og interne kontroller
 - c. kreditinstituttets evne til at fortsætte som going concern
 - d. revisionsmetode
 - e. regnskaber, værdiansættelse af aktiver og passiver samt formueangivelse
 - f. revisionspåtegning og revisorerens kommunikation med kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, om væsentlige spørgsmål vedrørende regnskabsaflæggelse og kontrolfunktioner
 - g. de vigtigste resultater af de udførte revisionsprocedurer og konklusionerne.
31. Hvis der anvendes dybtgående kommunikation, skal de kompetente myndigheder som minimum drøfte følgende med revisorerne: revisionsmetoden, revisionspåtegningen og revisorerens kommunikation med kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, om væsentlige spørgsmål vedrørende regnskabsaflæggelse og kontrolfunktioner, herunder revisionspåtegningen og revisionsprotokollatet til revisionsudvalget, som er omhandlet i henholdsvis artikel 10 og 11 i forordning (EU) nr. 537/2014 og beskrevet nærmere i bilaget til disse retningslinjer. Hvad angår drøftelsen af revisionsmetoden, kan de kompetente myndigheder tage alle resultater eller konklusioner fra tilsynet med kreditinstituttet i betragtning.

Princip 3: De kompetente myndigheder skal udveksle information med revisorerne om spørgsmål, der er relevante for den lovpligtige revision af kreditinstituttet.

32. Relevant information, der skal udveksles mellem de kompetente myndigheder og revisorerne, omfatter spørgsmål, der opstår under tilsynsprocessen, og som efter den kompetente myndigheds skøn kunne have relevans for den lovpligtige revision af kreditinstituttet.
33. Relevant information er information og viden, som opstår under tilsynsprocessen, og som er relateret, men ikke begrænset til følgende områder, der er beskrevet nærmere i bilaget til disse retningslinjer med en ikke-udtømmende liste over spørgsmål under hvert af dem:
 - a. kreditinstituttets eksterne miljø og risikoprofil
 - b. virksomhedsledelse og interne kontroller
 - c. kreditinstituttets evne til at fortsætte som going concern
 - d. regnskaber, værdiansættelse af aktiver og passiver samt formueangivelse
 - e. tilsynsvurderinger og foranstaltninger.
34. De kompetente myndigheder kan endvidere kommunikere alle aktuelle eller nye spørgsmål, der vedrører kreditinstituttets branche, til revisorerne, såsom lovgivningsændringer eller makroøkonomiske udviklinger og resultaterne af tematiske og peer-group eftersyn, som foretages i hele kreditinstituttets branche.

Kommunikationsform

Princip 4: Der skal etableres en effektiv kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne via passende kommunikationskanaler.

35. Kommunikationsformen kan bredt kategoriseres som:
 - skriftlig (f.eks. e-mail eller fax) og mundtlig (f.eks. fysiske møder eller fjernkommunikation såsom telefonopkald)
 - regelmæssig (f.eks. revisionspåtegninger) og ad hoc (f.eks. teksten til nye forordninger).
36. Skriftlig kommunikation skal bruges i tilfælde, hvor det er nødvendigt at sikre klarhed, eller for at have dokumentation for kommunikationen. De kompetente myndigheder bør overveje brugen af skriftlig kommunikation, når kommunikationen drejer sig om følgende:
 - revisionspåtegning og revisorerne kommunikation med kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i

kreditinstituttet, om væsentlige spørgsmål vedrørende regnskabsaflæggelse og kontrolfunktioner

- resultater og konklusioner fra de udførte revisionsprocedurer og tilsynsprocesser
- komplekse tekniske spørgsmål
- nye spørgsmål
- lovgivningsændringer.

37. Der skal afholdes fysiske møder mellem de kompetente myndigheder og revisorerne for at lette en åben og effektiv kommunikation, navnlig når der anvendes dybtgående kommunikation.

Kommunikationsdeltagere

Princip 5: Kommunikationsdeltagerne skal omfatte sagkyndige, informerede og beføjede personer fra begge parter.

38. Tilsynsteamlederen og den ledende revisionspartner skal være de primære deltagere i kommunikationen.

39. I tilfælde, hvor kommunikationen finder sted mellem andre personer end tilsynsteamlederen og den ledende revisionspartner, skal både tilsynsteamlederen og den ledende revisionspartner informeres af de respektive parter om de drøftede spørgsmål og resultatet af denne kommunikation uden unødigt forsinkelse.

40. De kompetente myndigheder skal vurdere, om det er hensigtsmæssigt at afholde trilaterale møder, navnlig såfremt der anvendes dybtgående kommunikation. I forbindelse med denne vurdering skal de kompetente myndigheder overveje, om:

- a. præciseringer fra kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, anses for at være nødvendige for, at et særligt spørgsmål kan drøftes mellem de kompetente myndigheder og revisorerne
- b. koordination af foranstaltningerne er nødvendig mellem den kompetente myndighed, revisoren og kreditinstituttet.

41. Når der afholdes trilaterale møder, skal de være et supplement til eventuelle bilaterale møder. Trilaterale møder kan omfatte medlemmer af kreditinstituttets revisionsudvalg, interne revisorer, eksperter i relevante nøglekontrolfunktioner eller medlemmer af kreditinstituttets ledelse og øverste ledelse, hvis nødvendigt.

42. Hvis det efter den kompetente myndigheds skøn ville lette udførelsen af tilsynsopgaverne, og i henhold til kravene om tavshedspligt i EU-lovgivningen eller national lovgivning, kan de kompetente myndigheder invitere andre relevante offentlige myndigheder (f.eks. dem, der er ansvarlige for tilsynet med de finansielle markeder, det offentlige tilsyn med revisorer eller afvikling af kreditinstitutter) til møderne med revisorerne eller informere disse myndigheder om resultatet af drøftelserne med revisorerne.
43. Effektiv kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne skal omfatte en tilstrækkelig sikring af kommunikationens kontinuitet uanset personaleomsætningen for det involverede personale. De kompetente myndigheder skal føre deres egne interne register over kommunikationen for at sikre, at efterfølgere til de ansatte, der tidligere har deltaget i kommunikationen, er i stand til at indhente tilstrækkelig information om tidligere kommunikation. Denne information kan omfatte:
- protokollen for kommunikationen eller et resumé af protokollen
 - de centrale spørgsmål, der blev drøftet
 - drøftelsernes konklusioner
 - kommende foranstaltninger.

Kommunikationens hyppighed og tidsplan

Princip 6: Kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne skal finde sted med den nødvendige hyppighed for at sikre en rettidig udveksling af relevant information.

44. De kompetente myndigheder skal fastlægge en passende hyppighed og tidsplan for kommunikationen med revisorerne, som giver mulighed for en rettidig udveksling af information om relevante spørgsmål, der er identificeret under udførelsen af deres respektive opgaver.
45. De kompetente myndigheder skal høre revisorerne om hensigtsmæssigheden af kommunikationens hyppighed og tidsplan.
46. Kommunikationen kan finde sted under alle faser af tilsyns- eller revisionsprocesserne, herunder en eller flere af følgende faser:
- under forberedelsen og planlægningen af tilsynskontroller (på stedet eller et andet sted)
 - under udførelsen af tilsynskontroller (på stedet eller et andet sted)
 - efter afslutningen af tilsynskontroller (på stedet eller et andet sted)
 - under forberedelsen og planlægningen af den lovpligtige revision

- e. inden revisionspåtegningen underskrives
 - f. efter at revisionspåtegningen er underskrevet.
47. De kompetente myndigheder skal løbende vurdere, hvorvidt der er nye spørgsmål, som kræver, at kommunikationens hyppighed og tidsplan ændres, eller at kommunikationen sker på ad hoc-basis. Disse kan omfatte spørgsmål, som vedrører hele kreditinstituttets branche eller en del af den (f.eks. de makroøkonomiske betingelser), eller spørgsmål, der vedrører et særligt kreditinstitut (f.eks. resultater, der fremkommer under udførelsen af tilsynsprocesser eller revisionsprocedurer, eller tilfælde, hvor det er nødvendigt med yderligere klarlægning af et specifikt spørgsmål).
48. Når der anvendes dybtgående kommunikation, skal der som minimum afholdes et bilateralt møde en gang om året.

6. Kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne som helhed

Princip 7: Kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne som helhed skal ske med den nødvendige hyppighed for at sikre en rettidig udveksling af information om spørgsmål, der er relevante for tilsynsopgaverne og den lovpligtige revision af kreditinstitutterne.

49. De kompetente myndigheder og revisorerne som helhed (såsom en gruppe af revisorer eller en faglig sammenslutning, der repræsenterer revisorerne) skal stræbe efter at nå frem til en fælles forståelse af eksisterende og nye udviklinger af relevans for tilsynsopgaverne og den lovpligtige revision af kreditinstitutterne.
50. De kompetente myndigheder skal mødes med revisorerne som helhed mindst én gang om året uanset de møder, der afholdes individuelt mellem den kompetente myndighed og revisoren for et eller flere kreditinstitutter.
51. Kommunikationen kan finde sted under enhver fase af tilsyns- eller revisionsforløbet, og de kompetente myndigheder skal høre revisorerne om, hvorvidt kommunikationens hyppighed og tidsplan er passende.
52. Bilaget til disse retningslinjer indeholder en ikke-udtømmende liste over områder og spørgsmål, der kunne være genstand for informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder og revisorerne som helhed, alt efter relevans.
53. Hvis det efter den kompetente myndigheds skøn kan lette udførelsen af tilsynsopgaverne, kan de kompetente myndigheder invitere andre kompetente myndigheder, der er ansvarlige for tilsynet med kreditinstitutter (f.eks. dem, der er ansvarlige for tilsynet med de finansielle markeder eller det offentlige tilsyn med revisorer) og brancheforeninger (f.eks. foreninger, som repræsenterer bank-, regnskabs- eller revisionsbranchen) til disse fælles møder eller informere disse myndigheder og brancheforeninger om resultatet af drøftelserne med revisorerne.

Bilag – Områder og spørgsmål, der kan være genstand for kommunikation mellem de kompetente myndigheder og revisorerne

54. Dette bilag indeholder en ikke-udtømmende liste over områder og spørgsmål, der kunne være genstand for informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder, et kreditinstituts revisorer eller gruppen af revisorer som helhed, alt efter relevans, ved anvendelsen af disse retningslinjer. Nedenstående spørgsmål er emneopdelte, uafhængigt af informationsformidleren.

Kreditinstituttets eksterne miljø og risikoprofil

- a. Risikovurdering og omfang: den kompetente myndigheds og revisorerens vurderinger på baggrund af det eksterne miljø og kreditinstituttets resultater, forretningsmodel, selskabsstruktur, risikokoncentration og risikovillighed (herunder eventuelle ændringer heraf).
- b. Ændrede bestemmelser.
- c. Ændrede regnskabs- og revisionsstandarder.
- d. Makroøkonomiske udviklinger, der vedrører et kreditinstituts branche.

Virksomhedsledelse og interne kontroller

- a. Kultur, filosofi og ledelsesstil ved kreditinstituttets ledelsesorgan (herunder kvaliteten af virksomhedsledelsen og koncentrationen/fordelingen af magten blandt ledelsesorganets medlemmer).
- b. Egnetheden af medlemmerne af kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller af medlemmerne af revisionsudvalget eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, til at håndtere væsentlige spørgsmål vedrørende regnskabsaflæggelse og kontrolfunktioner (herunder gennemførelsen af strukturelle interne ændringer i ledelsen og organisatoriske omstrukturingsprocesser).
- c. Den rolle, der indtages af revisionsudvalget eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, i tilsynet med regnskabsaflæggelsesproceduren.
- d. Kvaliteten af forholdet mellem revisionsudvalget eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, og revisorerne.

- e. Bemærkninger om interne kontroller (f.eks. revisorernes udtalelse om beskrivelsen indeholdt i redegørelsen for virksomhedsledelse i henhold til artikel 20 i direktiv 2013/34/EU ⁷ af hovedelementerne i kreditinstituttets interne kontrol- og risikostyringssystemer i forbindelse med dets regnskabsaflæggelsesprocedure, ledelsens effektivitet, kontrolmiljøet, anvendelsen og overvågningen af kontroller, kvaliteten af nøglekontrolfunktioner og IT-systemer), resultaterne af revisorens interne kontroltest og deres konsekvenser for revisionsmetoden (f.eks. deres indvirkning på omfanget af direkte verificering og anvendelsen af eksperter ved den lovpligtige revision).
- f. Væsentlige mangler i interne kontrolprocesser (f.eks. identificerede væsentlige svagheder i kontrollen i kreditinstituttets regnskabsaflæggelsesprocedurer) og revisorernes bemærkninger om spørgsmål, der har væsentlig betydning for det ansvar, der påhviler medlemmerne af kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller medlemmerne af et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, for tilsynet med kreditinstituttets strategiske retning eller kreditinstituttets ansvarsforpligtelser. Det kan, hvor det er relevant, omfatte revisorernes bemærkninger om effektiviteten af den interne revisionsfunktion, risikostyringsfunktion og overholdelsesfunktion (herunder vurderingen af risici for svig, navnlig på grund af svagheder i de interne kontroller).

Kreditinstituttets evne til at fortsætte som going concern

- a. Vurdering af risiciene forbundet med et kreditinstituts fortsatte drift, herunder risici forbundet med kapitalgrundlaget (f.eks. kredit-, markeds- og den operationelle risiko samt minimumskrav til egenkapital og nedskrivningsrelevante passiver (MREL)), store eksponeringer, gearing, likviditet og finansieringsrisici.
- b. Bemærkninger om områder, hvor der kan være potentielle omdømmerisici og risici forbundet med kreditinstituttets manglende overholdelse af gældende retlige krav (herunder faktiske eller potentielle retssager og retstvister).

Revisionsmetode

- a. Væsentlige aspekter af planlægningen og udførelsen af den lovpligtige revision.
- b. Anvendelse af eksterne eksperter i den lovpligtige revision.
- c. Anvendelse af interne revisorers arbejde i den lovpligtige revision.
- d. Anvendelse af regnskabspraksis og ændring heraf.
- e. Kilder til potentiel partiskhed i ledelsen.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

- f. Områder, hvor der er identificeret væsentlige risici.
- g. Revisorens specifikke arbejde med særlige transaktioner (der ligeledes kan have krævet anvendelsen af eksperter).
- h. Væsentlige problemer opstået under den lovpligtige revision (herunder uenigheder mellem revisorerne og medlemmerne af kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller medlemmerne af et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet).
- i. Omstændigheder, der har ført til en væsentlig ændring af revisionsplanlægningen.

Regnskaber, værdiansættelse af aktiver og passiver og formueangivelse

- a. Holdninger til og vurderinger af vigtige risikoområder og -antagelser, herunder væsentlige transaktioner og værdiansættelser (f.eks. vurdering af hensættelser til tab på udlån og værdiansættelse af finansielle instrumenter).
- b. Regnskabspraksis og områder, der indebærer en væsentlig grad af estimering af usikkerhed (f.eks. vurdering af hensættelser til tab på udlån og værdiansættelse af finansielle instrumenter).
- c. Vigtige regnskabsmæssige skøn og tegn på partiskhed i ledelsen:
 - i. når et kreditinstitut konsekvent anvender værdiansættelser, der udviser et mønster af optimisme eller pessimisme inden for et acceptabelt værdiansættelsesinterval, eller andre tegn på mulig partiskhed i ledelsen, eller
 - ii. når et kreditinstitut foretager transaktioner for at opnå et bestemt regnskabs- eller reguleringsmæssigt resultat, således at den regnskabs- eller reguleringsmæssige behandling er acceptabel, men tilslører transaktionens indhold.
- d. Ukorrekte angivelser i regnskaberne (korrigerede eller ukorrigerede) identificeret under den lovpligtige revision og revisorerne vurdering heraf.
- e. Tilstrækkeligheden og troværdigheden af oplysninger i regnskaberne i forhold til de lovbestemte rapporteringskrav og risici, transaktioner, vurderinger og antagelser drøftet på nylige og tidligere møder.

Revisionspåtegning og revisorerne kommunikation med kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, om væsentlige spørgsmål vedrørende regnskabsaflæggelse og kontrolfunktioner

- a. Revisionspåtegning som omhandlet i artikel 10 i forordning (EU) nr. 537/2014.

- b. Revisionsprotokollat til revisionsudvalget som omhandlet i artikel 11 i forordning (EU) nr. 537/2014.

De vigtigste resultater af de udførte revisionsprocedurer og konklusioner

- a. Spørgsmål identificeret under den lovpligtige revision og forelagt kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet, såsom mangler i den interne kontrol, som efter revisorernes opfattelse kræver ledelsens opmærksomhed.
- b. Væsentlige spørgsmål, som er blevet drøftet indgående med kreditinstituttets ledelse, øverste ledelse eller revisionsudvalg eller et organ, som udfører tilsvarende funktioner i kreditinstituttet.

Tilsynsvurderinger og foranstaltninger

- a. Tilsynsforanstaltninger pålagt et kreditinstitut.
- b. Spørgsmål foranlediget af nylig institutionspecifik tilsynsmæssig risikovurdering og -kontrol (f.eks. under en tilsyns kontrol og en vurderingsproces (SREP)⁸).
- c. Resultater af tematiske eftersyn og peer group-eftersyn, som foretages i hele kreditinstituttets branche.
- d. Bemærkninger om et kreditinstituts lovpligtige indberetning, herunder dets lovpligtige kapital.
- e. Overholdelse af relevante lov- og tilsyns krav.

Andre

- a. Spørgsmål drøftet i tidligere år og på tidligere møder, hvis de fortsat betragtes som relevante.
- b. Spørgsmål vedrørende udpegelse, ændring, afskedigelse eller fratreden af den revisor, der er udpeget til at foretage den lovpligtige revision.
- c. Andre spørgsmål i tilknytning til den lovpligtige revision såsom spørgsmål, der opstår i forbindelse med eksisterende eller nye krav i EU-lovgivningen eller national lovgivning.
- d. Feedback om kommunikationen mellem de kompetente myndigheder og revisorerne og metoder til at forbedre kommunikationen.

⁸ EBA's retningslinjer (EBA/GL/2014/13) udstedt i henhold til artikel 107, stk. 3, i direktiv 2013/36/EU.